

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Pe pošti prejemana velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejemana velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema upravnništvo in ekspedicija v „Katoliški Tiskarni“, Vodnikove ulice št. 2.

Oznaniila (inzerati) se sprejemajo in velja trislojna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.
Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.
Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.
Izhaja vsak dan, izvenredne nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 240.

V Ljubljani, v četrtek 20. oktobra 1892.

Letnik XX.

Liberalna vzgoja.

Pritoževal se je neki župnik, da ljudje nič več ne marajo za stare svetnike. Mi pa pravimo, ne samo za stare svetnike, ampak tudi za starega Boga nekateri nič več ne marajo. Prišli smo tako daleč, da se pač na vse drugo misli, o vsem drugem govori, le o Bogu ne, in če se kedaj govori, tudi takrat samo „pro forma“. V našem javnem življenju je Bogu res zadnji kot odkazan, in še v tem kotičku ga pisano gledajo.

Sicer se pa ne čudimo temu. Tako skoro mora biti. Brezboštvo nam vsiljuje skozi oči in ušesa; tisočeri jeziki oznanjujejo verski indiferentizem; tisočera peresa sipljejo strup zoper sv. cerkev. Čisto naravno, da eden ali drugi, nevedé kdaj, liberalce postane. Veliki del sedanje zaspanosti, zmedenosti, sedanjega brezverskega mišljenja zakrivila je ravno — liberalna vzgoja.

Poglejmo, kake šole pa imajo dandanes otroci in pa tisti, ki niso več otroci, ali vsaj nočejo več otroci biti.

Prva šola je doma v hiši. Po kmetih je vzgoja v domači hiši še večinoma dobra, krščanska — so izjeme, pa vendar, hvala Bogu — samo izjeme. Drugače je pri gosposkih rodbinah. Katehetje doživé čestokrat žalostne skušnje. Pa o tem na koncu.

Druga šola je — v ljudski šoli. Tu ni zmeraj vse tako, kakor bi moralo biti. Dezdeva se nam, da gremo v tem oziru rakovo pot, in bojimo se, da pride še slabše, ako k vozu o pravem času ne pride zavora.

Tretja šola — gimnazije, realke, učiteljske.

Pač se na srednjih šolah poučuje krščanski nauk, ali tudi ta krščanski nauk priča, da je res Bog le zadej — v kotu. Kaj pomaga verouk, ako profesorji, navzeti liberalnih načel, podirajo v svojih urah, kar zidajo katehetje z naporom. Spominjamo se izza svojih študij, da je neki profesor zgodovine pred nezrelimi dijaki, kakoršni smo takrat bili, zatrjeval, da sv. Peter ni bil nikoli v Rimu. Nekdo drugi je govoril z oboževalnim patosom o velikem

Darvinu. In pred nedavnim časom smo čuli enake novice, da se v šolskih govorih razpravljajo taka koščljiva vprašanja, kakoršnim dijak gimnazijec nikakor ni kos in katera mu le na stečaj odpirajo vrata — v brezverstvo. — Na učiteljskih pa se nadaljuje, žal, še vedno profesorji Nemci, ki niso vzgojeni samo v trdo nemškem duhu, ampak napojeni ob enem s protiverskimi nazori, katerih si prisvojujejo večinoma od protestantskih pedagoških pisateljev. Ne rečemo le, da je to malo častno, ampak silno pogubno, da avstrijsko pedagoško slovstvo išče zaslombe pri tacihi pisateljih, kakor so Dittes, Diesterweg itd. Še manj častno in še bolj pogubno je pa to za Slovence. Prav zanimivo bi bilo preiskavati, v koliko protestantski nazori vplivajo na naše slovensko liberalno gibanje.

Četrta šola — vseučilišče. Znano je, kako se liberalno načelo: „Vêda je prosta!“ — izvaja na visokih šolah. Mladi ljudje, ki pridejo tja, že itak ráje slišijo kaj slabega o sv. cerkvi, kakor kaj dobrega. Dijaki le prevelikokrat kažejo premalo resnosti, premalo pridnosti do temeljitega učenja. Ako profesor med svojim predavanjem spusti kako puščico zoper sv. vero, zadere se mlademu slušatelju kaj rada v srce in, žalibog, tudi obtiči v srcu. Veliko se ne razmišlja in ne vpraša, ali je res tako, ali ne, kakor se je povedalo. Lahko si moremo misliti, v kakem duhu se vzgojujejo, recimo, vseučiliščniki dunajski, ako je polovica profesorjskih stolic v židovskih rokah.

Peta šola je — časopisje in slovstvo. Dosti je po deželi veljakov mogočnih, ki vso svojo modrost zajemajo iz plitvega časopisja. In pri tem vidimo prav čudno prikazen, da Slovenci, če so količkaj izobraženi, kaj radi naročajo „Neue Freie Presse“ in druge take nemške liberalne liste, ki slovenski narodnosti vsak trenotek v obraz bijejo. To je menda pač narodno! Koliko zlá ti listi po hišah napravljajo! Iz njih se naučé zabavljati zoper škofo in zoper vero sploh; po teh časopisih se importira liberalizem v slovenske liste, pa tudi v vasi in trge slovenske.

Pred letom dnij pogovarjali smo se z nekim večjim vaškim posestnikom; štel se je med omikance. Pogovor je prišel slučajno na verouk v šoli. In kaj je mož rekel? „Da, otroci se morajo učiti krščanskega nauka, to mora biti; ko odrastejo, potem se lahko sami odločijo.“ Čisto gol liberalizem, zanesen na kmete po časopisih.

Še gledališče omenimo, — šesta šola. To je novodobna cerkev, katera nekaterim vse drugače diši, kakor hram božji, kjer se moli in mašuje. Nočemo govoriti splošno o slabih straneh gledališča, le to poudarjamo, da se gosposki otroci po gledališčih silno pohujšujejo. Naš vek je res do cela preslepljen, da ne spozna, da so gledališča — morišča za otroške duše. Pričakovali bi od starišev toliko razsodnosti, da ne bodo dovajali seboj otrok pri desetih, dvanajstih letih, — ali istina je, da razsodnosti nimajo.

Neusmiljene se nam zdé stare igre Rimljanov, — morili so tam ljudi. A neusmiljeno se nam ne zdí, če v naših gledališčih ubivajo nedolžnost, zapravljajo še v otroških letih mladino — sramožljivost in pobožnost.

Glejte, to je — naša vzgoja! Ne čudimo se, da imamo liberalce. Tako je umevno, da slovenskim „naprednjakom“ kar v glavo noče iti, kako se predrzemo imenovati Boga, kako se drznemo Boga iz kóta zopet za mizo postaviti. Duh liberalizma nas je že popolnoma omamil, vgnezdil se je globoko, kakor smo mislili sami. Le slamnatih koč se še ogiblje, dasiravno ga že tudi na pragu kmečkih hiš ponujajo in vsiljujejo.

Škrljejev govor v deželni zboru je dokazal, da hočejo slovenski liberalci Boga res prezirati, kakor se prezira sploh v javnem življenju sedanjega časa. Cerkve, cerkvene oblasti ni več potreba. Pa — v taki šoli smo vzrasli! Liberalna vzgoja!

Politični pregled.

V Ljubljani, 20. oktobra.

Notranje dežele.

Umaknen ukaz. Neki ministerski uradnik protestantske vere se je bil obrnil do deželnega

LISTEK

Zločin na porušenem mostu.

(Francoski spisal Jean Grangé.)

IV.

Druzega dne šel sem vzlic zdravnikovi prepovedi in žene moje od doma, kajti doma so mi tla gorela pod nogami. Neka skrivna moč me je gnala k „porušenemu“ mostu in reki, koja se vali pod njim. To se godi vsem krivcem, kajti v obče je znano, da zločince proti njih volji nekaj žene na kraj zločina in da jih je čisto zasačila ondi pravična roka!

Slišal sem o tem, slišal tudi, zdaj sem to storil sam. Za jedno uro stal sem naslonjen na ograjo, čez koja sem vrgel v reko živo telo ali mrtveca. Po glavi so mi vedno rojile misli in vprašanje: Živo telo ali mrtveca? Če sem živega, potem sem bil morilec, in če mrtvega, bil sem potem samo tat.

Prihodnje dni polasti se me neka strast za ribarenje. Vse dni sem presedel na bregu Ranche (tako se je nazivala reka pod „porušenim“ mo-

stom). In čudno! Nikoli nisem šel do vode, dasi je bila precej ribnata. Hodil sem vedno le po produ. Kmalu sem poznal vse tolmane in pritoke. Zlasti so me zanimali počasni vodni jarki in plitvice. Necoega dne se mi je dozdevalo, da med koreninami košatega drevesa tiči neki čuden, neobičajen predmet. Dejali bi, da je to kaka od vode oprana obleka. Približivši se temu predmetu, uvidim, da je to samo pena in povodni koren.

Vrhu tega sem bil nepopisno radoveden. Povpraševal sem ribiče in mlinarje, koji so bivali ob bregu reke Ranche, ali je že kdo ondi utonil in če so kake utopljenice potegnili katerikrat iz vode. Neki mlinar mi pove, da je v reki pred 5 ali 6 leti utonil neki tujec.

Minolo je teden dnij, ter sklenem, da grem v Pariz in poizvedujem, kaj je z očetom. Sklep moj je bil všeč ženi in otrokoma.

V predvečer mojega odhoda vstopi v mojo sobo naš gospod župnik. S častitljivim gosp. Durandom sem le redkokedaj občeval. Kaj neki išče, kaj hoče v „Solnčni vili“? Kmalu sem to zvedel. Gospod župnik prične pogovor s tem, da me jame izpraševati, kako se mi godi, in obitelji moji, zlasti je po-

vpraševal po očetu. „V starosti g. Rémoisovi,“ nadaljuje župnik, „mora človek po taki nesreči biti pripravljen na najhujše. Morda je že prepozno, hoditi v Pariz,“ dé častiti mož, ko mu pravim, da odpotujem tja.

„Gospod župnik,“ prekinem mu besedo, „izvestno veste kaj o mojem očetu, to je istina. Bodite tako prijazni in govorite jasneje. Ni hujega od negotovosti.“

Starček me prime za roko, stisne jo sočutno ter pravi, da mu je „maire“ (župan) naročil, naj mi naznani tožno, da, pretožno vest.

„Oče moj je umrl,“ vskliknem, „in sicer v Parizu, v bolnišnici?“

„Ojačite se in bodite mož,“ odgovori gospod župnik, „vaš oče je v istini mrtev, toda ni umrl v Parizu. Pred jedno uro so njega potegnili iz reke Ranche. Več nego deset oseb ga je takoj spoznalo, in tudi jaz sem bil med njimi; ni dvojbe o tej nesreči!“

Tedaj svojega lastnega očeta sem okradel in pahnil s „porušenega“ mostu v vodo!

šolskega sveta, da se v šoli, v katero hodi njegova hči, opusti molitev „Očena si Marija“ in križ dela brez imenovanja treh božjih oseb. Deželni šolski svet je hitro kurentnim potom ustregel tej želji, izdavi ukaz v tem smislu. Ker se je pa ta ukaz obsojal po katoliških listih, je učno ministerstvo začelo poizvedbe, katerih konec je bil, da je deželni šolski svet dobil nalogo, da prekliche omenjeni ukaz, ker se formalno ni bil prav izdal. Sedaj se bode stvar obravnavala v deželnem šolskem svetu in odločila. Pričakujemo pa, da se ne bo ustrelo želji protestantskega uradnika. Ko bi pa le sklenilo se kaj nasprotnega katoliški cerkvi, bodo pač katoliki se na pristojnih mestih potegnili za svoje pravice. Ves ta dogodek pa le dokazuje pomanjkljivost sedanjih šolskih zakonov in kako se je treba poganjati za versko šolo.

Češko. Naposled je bilo tudi vladi preveč, kar je uganjal mestni zastop v Liberci. Razpustila ga je in namestniški svetnik Coudenhove je kot vladni komisar prevzel vodstvo uprave. Vlada pa tega ni storila morda Čehom na ljubo, temveč je bila prav prisiljena vsled dogodkov v mestnem zastopu. Občinski zastop ni izvrševal svojih dolžnosti. O kaki objektivnosti seveda ni bilo niti govora. Podlaga sklepom bili so govori kaznjive vsebine. Pravo shajanja in zborovanja se je nebrojnokrat kršilo, in varnostna policija se je tako malomarno izvrševala, da so vladni organi morali večkrat skrbeti za varnost. Večkrat je mestni zastop prestopil svoj delokrog. Drž. uradom je dopisoval magistrat na nedopusten in sramotilen način. Vlada je le predolgo trpela to preziranje vseh zakonov. Liberški Nemci so že res mislili, da jim je vse dovoljeno, da zanje ne veljajo nobene postavbe več.

Solnograško. O poslednjem zborovanju solnograškega deželnega zbora imamo še to omeniti, da je zastopnik trgovske zbornice dr. Keil predlagal neposredne volitve v kmetskih občinah. Kaj da prav za prav liberalci nameravajo, se je pa kmalu pokazalo. Dr. Fuchs je predlagal, da naj bi potem kmetske občine doma volile. Proti temu predlogu so pa bili vsi liberalci. Poslednji bi namreč radi, da bi kmetje hoteli volit v mesta, kjer so okrajna sodišča. Po več ur oddaljeni volilci bi potem izostali. V večjem številu bi se volitve udeležili le prebivalci blizu mest. Ker se je pa prebivalstvo okrog mest že nekoliko nalezlo liberalizma, bi pri taki vredbi volitev liberalci tudi v kmetskih občinah utegnili pridobiti kak mandat.

Ogersko. Prevzetnost Ogrov se je zopet kaj lepo pokazala. V Budimpešti se je postavil spomenik honvedom, palim v bojih 1848. in 1849. l. Kakor znano, so se honvedi tedaj bojevali proti Avstriji. Cesar je dovolil, da na spomenik položi venec korni poveljnik v Budimpešti, toda s tem pogojem, da honvedi položijo venec na Hentzijev spomenik. General Hentzi se je v teh letih bojeval proti ogerskim puntarjem. Novica, da honvedi ovenčajo Hentzijev spomenik, je pa vzbudila mej Madjari silno razburjenost. Stvar je prišla na vrsto v zbornici, kjer zlasti opozicija silno rogovili proti vladi, da je v to privolila. Stvar je prišla tako daleč, da se že govori o ministerski krizi. Pri tej priliki seveda Madjari jako pridno zabavljajo tudi proti skupni vojski. Kakor iz govorov v zbornici povzamemo, smatrajo za dolžnost, da korni poveljnik ovenča honvedski spomenik, ob enem pa za veliko ponižanje madjarskega naroda, da bi honvedi skazali čast možu, ki se je bojeval za cesarja. To vse je pa seveda le posledica tega, da so preveč razvadili Madjare, privolil jim v vsako željo.

Vnanje države.

Srbija. Radikalci se jezé, da je vlada razpustila več občinskih zastopov, katerim še ni bil čas potekel. Pri novih volitvah so namreč v več krajih

Ne dostaja mi močij, da bi mogel ostale dogodjaje povedati nadrobno, povem je pa vendar ob kratkem. Truplo mojega ljubljene in nesrečnega očeta so prenesli v „Solčno vilo“ ter pokopali na to na farnem grobišču. Iz doposlanih listov iz Pariza sem zvedel, da je gospod Rémois s svojo spretnostjo in marljivostjo zasledil nekatere dolžnike banke. Likvidacija je bila mnogo prej završena, nego si je domneval upravnik konkurzne ostaline. Gospod Rémois je iz potopa pale banke otel 60.000 frankov.

Ker me je hotel presenečiti z radostno to novico, odrinil je peš iz Provenca do „Solčne vile“. Zasledovali so ga iz Pariza do Sv. Morica, in tu se zgubi njega sled, — tako so ugibali ljudje. Potoval je po noči iz Sv. Morica proti vili, na poti blizu „porušenega“ mostu, če ne celó na mostu, bil je napaden, oropan svojih 60.000 frankov in na to bodi si mrtev ali živ pahnjen v reko. Kako je to, da so truplo njegovo stoprav za teden dni potegnili iz vode?

Možno zбоk tega, ker ga niso iskali in se je našli slučajno zdaj. V žepu so našli spisan ali nedovršen list, v kojem mi naznanja, da se mu je posrečilo, oteti 60.000 frankov. (Konec sledi.)

zmagali liberalci. Novi liberalni župani bodo seveda porabili ves svoj vpliv pri novih volitvah za sbornico. Radikalni listi trdijo, da vladno postopaje nasprotuje ustavi.

Rusija in Srbija. Ruski poslanik Perzijani je vrnivši se s svojega dopusta takoj novemu ministerskemu predsedniku in ministru vnanjih zadev sporočil častitanje ruske vlade zagotavljač, da Rusi želé novi vladi najboljši uspeh. — K obnovljeni družbi sv. Save je pristopil general Ignatjev. Iz tega se sklepa, da se je to društvo obnovilo le na željo Rusije, ki vidi v njem dobro sredstvo za protibolgarske agitacije v Makedoniji.

Francija. Vlada je sklenila popolniti nekatere utrdbe na severni francoski meji. V Nemčiji pač ne bodo posebno veseli tega sklepa, ki kaže, da v Parizu računajo s tem, da prej ali slej pride do vojne z Nemčijo. Pot proti Parizu bode v novi vojni, tudi ko bi zmagali Nemci, mnogo težavnejša, nego je bila 1870. leta.

Nemčija. Kolera v Hamburgu je pokazala, da je v ustavi in upravi tega mesta dokaj gnjilega. Pred vsem mesto dovolj ne skrbi za zdravo vodo in zdravstvene naprave. Razni nemški listi hudo grajajo malomarnost Hamburgčanov. V hamburškem meščanskem zboru je pa predlagal dr. Gieschen, da naj se sestavi komisija iz treh članov senata in treh članov meščanskega zbora, da preišče, katere premembe ustave so potrebne. Govornik je naglašal, da bodo bolezní hamburško prebivalstvo popolnoma ugonobile, ako se ničesa ne stori za zboljšanje zdravstvenega stanja mesta. Pri tem pa tudi ni baš laskavo govoril o uradnikih. Gieschen je rekel, da je v Hamburgu treba reformovati vso upravo od nog do glave. Omenil je, da prebivalstvo še mnogo slabše sodi o mestni upravi, kakor on. — Za kulturne Nemce pač ni častno, da se nahajajo v enem prvih nemških mest take razmere, kakor jih je opisal Gieschen.

Srednja Azija. Rusija nikakor ne misli pustiti več Pamira iz rok. Pogajanja z Anglijo in Kitajem o tej stvari odlaga, ali mej tem pa dela priprave, da v alajski dolini naseli kozake, ki bi čuvali pamiško ozemlje. Rusi hočejo se torej poprej utrditi v Pamiru, še le potem se bodo spustili v kaka pogajanja, ki pa seveda ne bodo imela drugega uspeha, da se priznajo Rusom pravice do te dežele. — Ruske naselbine v Srednji Aziji se kaj lepo širijo. Ob Sir Darji je že 43 ruskih naselbin z blizu 3000 rodbinami. Vsaka naselbina ima svojo cerkev in šolo. Naseljenci so se hitro opomogli in obračajo posebno pozornost na šole.

Izvirni dopisi.

Z Goriškega, dné 17. oktobra. (Vrednik „Nove Soče“ pa katoliški shod.) Zgledali smo o priliki katoliškega shoda v beli Ljubljani med udeleženci tudi vrednika „Nove Soče“, g. A. Gabrščka. Moram reči, da marsikdo se je tihoma vprašal, kaj ga je tje dovedlo, ali želja, da bi pomagal družiti Goričane, ali pa zlobnost, da bi kasneje lažje pesek metal v oči čitateljem svojega glasila. Podpisani je skoraj ves čas bil navzoč v istih odsekih, kakor g. vrednik, in tako lahko vem, kaj je slisal g. Gabršček na lastna ušesa v Ljubljani. Pišem v odgovor zadnji „Novi Soči“, ki se bavi s Svetčevim banketom, v katerem članku govori doslovno:

„Krvavo bil je žaljen (Luka Svetec, op. pis.) v dno svoje blage duše — — —; žaljena naša slavna šolska družba in vrlo njeno vodstvo. Kako se je to zgodilo, ne bomo več ponavljali. Opomniti pa moramo, da so žalivci začeli zanikati svoje napade in žalitve, a tega jim ne veruje nihče, kdor je bil koncem avgusta v Ljubljani navzoč — — —.“

Mi zanikamo? Nimamo ničesa zanikati, ker nikdo ni napadal šolskega društva. Da bi bil kdo družbo napadal, čul ni nobeden udeležencev, čul najmanj g. vrednik Gabršček, ki pri razpravi o družbi sv. Cirila in Metoda niti ni bil navzoč. G. vrednik je bil dopoldne pač v rokodelskem domu pri odseku „za šolo“ in „narodno organizacijo“, popoldne pa, ko se je pri nadaljevanju šolskega odseka govorilo tudi o naši šolski družbi, ono popoldne bil je naš vrednik ves čas v semeniški dvorani pri odseku za tisek, hoteč si braniti svoj hrbet proti morebitnim napadom na „Novo Sočo“. Kaj pa se je o družbi res govorilo, noče čitati g. vrednik iz pravega vira — „Slovenca“, ompak čita, kar pišejo oni, ki niso bili navzoči ali pa ki si štejejo v dolžnost lagati o shodu. Če pa „slepec slepeca vodi, oba v jamo padeta“.

Gosp. vrednik! Vi nočete verjeti „Slovencu“? Prosto! Ali pa verjamete, kar „Narod“ piše? Ali pa prisežete na resnicoljubnost „Narodovo“? Dvomim! Cesar sami ne slišite, ne prisegajte na „Sl.

Narod“! Pač pa podpisanega malenkost lahko prisegam na neko besedo, katero je izrekli g. vrednik Gabršček pri tiskovnem odseku. Stvar bila je taka: Gosp. Gabršček predlagal je, da bi se osnoval odbor samih katoliških vrednikov; na kar mu je nekdo ugovarjal, da bi tako vredniki lahko po svoji volji „ljudstvo terorizovali“, kateri stavek je g. vrednik tako razumel, da se je reklo „lahko bi se potem „duhovnike terorizovalo“. Tu se je gosp. vrednik sam vjel. Nobeden mu ni očital, sam je izdal terorizovanje duhovnikov. Da, gosp. vrednik! Terorizovali ste in še terorizujete goriško duhovščino. Gorjé mu, kdor ne trobi v Vaš rog, kdor ne drži z Vami, hitro je „Nova Soča“ po njem. Pa če je goriška duhovščina vspevala do časa, ko ste Vi prišli z livške univerze, z božjo pomočjo vspevala bode i odslej brez „Nove Soče“, brez Vas vspevala še lažje na trdni podlagi „prvega slovenskega katoliškega shoda!“ Liga + 24.

Iz Polhovega Gradca, 17. oktobra. Te dni došlo je naši šoli mnogo šolskega blaga iz neznanih, blagih rok v vrednosti 12—14 gld. za revne učence, kojih se pri nas ne manjka.

Tolikanj blagemu in velikodušnemu dobrotniku in podporniku šole zlasti v današnjih časih, se imenom krajnega šolskega sveta in revne šolske mladine izreka najtoplejša zahvala. Bog naj mu povrne!

Jelo je deževati. Naša Gradašica narašča. To je ljudi napotilo, da so začeli drva plaviti iz hribovitih gozdov, od koder jako slaba cesta — bolje rečeno — kaka hercegovinska pot pelja do Polhovega Gradca. — Po 20 do 30 oseb moškega spola brodi po vodi prežeč na vsako poleno, da ga voda ne odnese. Narejene so dolge lesene grablje — tako zovejo ljudje to pripravo — ter postavljene povprek v vodo, da se ob nje lovi večja množina drv. Ni pa prav prijazno celi dan v dežju stati in brodit po vodi za 80 kr. ali 1 gld.

Leta 1887 sta pri plavljenju drv ravno v tem času utonila dva čvrsta moža zapustivši ženi z nedoraslimi otroci. Bog varuj naše ljudi letos take nesreče!

Od tedaj plača vsak gospodar, kateri plavi drva, globo 5 gld. v okrajno ubožno blagajnico.

Prep 3 tedni je bila po v. č. gosp. župniku blagoslovljena podoba M. B. brez madeža spočetja na gori sv. Lovrenca.

Obeta se nam zgodnja in huda zima. To prerokujejo naši ljudje po pičli rasti letošnjih gob.

Cesta skozi Božnjo proti Črnemu Vrhju se je do dežja marljivo gradila.

Podpore zmanjkuje. Da bi bila pozna jesen ugodna, bi Črnovišci jeli prostovoljno graditi cesto s Črnega Vrhja proti Božnji, a deževje jih je prehitelo.

Jabolka ljudje letos še dokaj pridno prodajajo. Da le vsaj jabolka obrodé, je takoj kaka majhna rana ubogemu kmetu zaceljena.

Naša glasba.

Hvala Bogu! Tisti časi so vendar le minoli, ko smo imeli samo „Slovensko grlico“. Prinašala nam je v malih zvezkih nekaj narodnih, nekaj umetnih pesnij v nedostatni harmonični obliki. — Odkar si je „Glasbena Matica“ zapisala za svoj delokrog gaslo „vsestranskega pospeševanja glasbe v Slovenih“ in po tem nazoru tudi deluje, smemo upati, da bodo polagoma zvoki naše pristne slovenske pesni prodrli ne samo v dvorane pevskih društev, ne samo v učilnice naše mladine, marveč tudi v družinske kroge slovenske, v — slovenski salon. Po tem smotru teži v resnici naša „Glasbena Matica“. Z veseljem beležimo, da nam je po daljših letih dokaj krasnih moških in mešanih zborov, kateri so se do cela udomačili mej našimi pevsкими zbori. Nismo več v zadregi, če treba napraviti veselico, češ, kaj se bode pelo. Ali za naše pianiste je še malo oskrbljeno. Tuji motivi, tuje kompozicije, tuja glasba se šopiri po naših salonih; — domačih zahtevaj, in reklo se ti bode: nimamo jih. In res smo bili doslej slabo oskrbljeni s to vrsto glasbene kompozicije. Ne rečem, da je glasba, kakor jezik; rad priznavam, da je v glasbi mnogo mejnarodnega, ki strinja vse posamične narode v harmonično celoto, ali, da bi se mej nami svirali jedino le komadi zloženi po motivih nemških ali drugih pesnij, to pa res ni potrebno. Vzemimo naše narodne pesmi, ki so vendar tako krasne in srce dvigajoče, oblec mo jim elegantno

glasbeno obleko. in videli bode, da se udomače skoro pri vseh naših mladih pijanistinjah.

To željo podpira letošnji dar „Glasbene Matice“. Zavod ta je namreč obelodanil troje kompozicij za glasovir, urejene vse po narodnih motivih. Kdo je ne pozna „Zagorske“? Kie je družba, da bi ta pesen ne odmevala? G. Anton Foerster ji je napravil letos novo obleko ter jo podaril v podobi „lahke koncertne fantazije na slovensko narodno pesen“ naši mladini, da jo postavi na glasovir mej zbirko svojih komadov. Istotako je P. Hugolin Sattner sestavil fantazijo na milobno pesen: „Kie so moje rožice?“ In profesor „Glasbene Matice“ Karol Hoffmeister komponiral je in svoji sestri Gabrijeli posvetil „Rapsodijo“ na slovenske narodne pesni, iz katere se zaviti v razno glasbeno dekoracijo vedno in vedno čuje motiv one naše domače pesnice: „Jaz pa pojdem na Gorenjsko“. Zadnja kompozicija je najtežja, prvi dve pa ste namenjeni onim sviralcem, ki še niso dosegli glasbenega Parnasa.

Mi, ko beležimo letošnje darilo „Glasbene Matice“, pohvalno omenjamo pot, katero je naša glasbena gojiteljica to leto nastopila, prosječ naše glasbenike, naj vstrajajo na tem polju, da čem preje tem bolje uvedemo v slovenske družine pristen slovenski „Salon-Album“. Učiteljem glasbe pa bi prav dobrohotno na uho povedali, naj ne prezirajo teh skladb, marveč naj jih širijo mej mladino. Le po tem potu napredujemo. Liga + 16.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 20. oktobra.

(Državni zbor) se snide, kakor se poroča, dne 3. novembra.

(V delegaciji) se je v ponedeljek oglašil mej drugimi delegat dr. Gregorčič, pritrdil sedanji mirovni vnanji politiki ter izrazil upanje, da bode minister tudi v prihodnje držal se te politike, ki pa zahteva oborožene vojske, polnih blagajnic in zanesljivih zveznikov. Govornik se izjavi za trojno zvezo, da bi mogel marsikaj povedati o vplivu vnanje na našo notranjo politiko. V torek pa se je oglašil delegat g. J. Kušar ter zahteval, naj se vojaško skladišče in vojaška bolnišnica premestita iz srede mesta ljubljanskega.

(Obed pri gosp. deželnem predsedniku.) Včeraj je bil pri g. dež. predsedniku baronu Winklerju in visokorodni gospej soprogi obed za 32 oseb. Povabljeni so bili uradniki deželne vlade in tukajšnjega okrajnega glavarstva.

(Katoliško politično društvo v Konjicah) ima v nedeljo 23. oktobra t. l. svoj letni občni zbor, h kateremu se uljudno vabijo vsi društveniki.

(Bitka pri Kustoci.) V kratkem bode v Ljubljani na primernem kraju razstavljena plastična podoba bitke pri Kustoci, ki je na Dunaju in nekaterih večjih mestih vzbujala veliko zanimanje.

(Poročilo) se je danes dopoldne v cerkvi Jezusovega Srca v Gradcu bar. Markvart Schönbberger, tajnik kranjske deželne vlade, z baronico Henniger pl. Eberg. Nevesta je hči pokojnega generalmajorja Em. barona Hennigerja.

(Zdravstveno stanje mestne občine ljubljanske) od 9. do 15. t. m.: Novorojencev 18, umrlo 21 oseb in, sicer 4 za grizo, 2 za želodčnim katarom, ostali za različnimi boleznimi. Med umrlimi je bilo 10 tučev, 10 v zavodih. Zbolelo je 29 oseb, mej temi 24 za grizo.

(Svarilo.) Poroča se nam: Klatil se je pred nekaterimi tedni po Spodnjem Štajerskem neki agent z imenom Kamilo Leustek, rodem Kranjec, kakor je rekel sam. Bahal se je posebno s tem, da ima največ naročnikov med čč. duhovščino itd. Marsikateri so mu šli na limanice ter prejeli po mnogih tednih slabo naročeno blago ali pa celo — nič. Zaradi takih brezvestnih agentov ima naročnik samo sitnosti pri dotičnih tvrdkah; svari torej pred zgoraj imenovanim „švindler“-jem

Eden v imenu več opeharjenih.

(Državni posl. dr. Steinwender) je govoril dne 18. t. m. pred svojimi volilci v Beljaku. Govoril je o tem, kako se bode uravnala valuta, naznanil, da se prihodnje leto začne zidati železnica v Zilsko dolino in o predlogu gledé reforme davkov, s katero se poslanec deloma ujema. Zelo obširno govoril je dr. Steinwender o političnem položaju ter ob tej priliki pogreval že stokrat ponovljene „jeremijade“

o „zatiranem nemštvu“ i. t. d. kakoršne dan na dan čitamo po liberalnih listih. Samo češka sprava je za poslance še nekoliko „tolažljiva.“ Omenja jezikovnih naredeb za Liberec, Celje, Celovec, Opavo. Nove čisto slovenske (?) šole se ustanovljajo v St. Jakobu, Zabnicah, in Kotmarivesi, in še več bi jih nastalo, da bi ne bilo slovensko prebivalstvo modreje, nego vlada. (Čujte! Op. por.) K temu pridejo imenovanja uradnikov, profesorjev, in duhovnih dostojanstvenikov (!! Prošt Marinič?), s katerimi se moč nasprotnikov vedno bolj množi. Kaj pomeni proti vsemu temu umirovljenje kranjskega dež. predsednika? Mož je doslužil, in tudi v zadnjih letih ni bil več nevaren, Imenovanje Kuenburga za ministra je za dr. Steinwenderja premalo — pomenljivo. „Slovenci so v zadnjih 12 letih neizmerno mnogo dosegli in se morejo do današnjega dne ponahati z novimi uspehi (s kakšnimi?), ne da bi imeli doslej svojega slovenskega ministra.“ V tem smislu, — ali nesmislu — govoril je dr. Steinwender o naših zadevah. Na to je povdarjal, da i nemški „klerikalci“ ničesar neso dosegli, in kazal, kako „škodljivo“ je za stranko, če je zastopana v ministerstvu po posebnem članu. Povdarjal je tudi, da postajajo Nemci v narodnem oziru vedno bolj mladni (?) „während die Tschechen sich in eine hussitische Begeisterung hineinarbeiten und auch die slovenische Volksbewegung sich immer kräftiger entwickelt . . .“, ter končal s — Kronawetterjem, po katerega volilcih je ob koncu svojega govora prav krepko udrihal. — Na označeni način govoril je vodja nemških nacionalcev o — političnem položaju in kazal, da se Nemci ne morejo pospéti do to-li vzvišenega stališča, da bi i Nenemcem privoščili — pravico do obstanka! —rj—

(Deželno gledališče.) Danes se bode predstavljala komična opereta „Mornarji na krov“, uglašil pl. Zajc. Pred opereto se bode igrala burka „Bratranec“.

(Griza.) Po uradnem izkazu je v devetih vaseh šentgregorske, lužarske in turjaške občine v velikološkem okraju zbolelo 34 oseb, umrlo pa 10 otrok. V občini Sv. Križa pri Kostanjevici je zbolelo 45 oseb, 9 umrlo.

(Dražja voznja.) Poročali smo že, da ima biti voznja za osebe po železnicah državnih nekoliko dražja. Danes dostavljamo, da se bo za separatne vozove plačevalo odslej 12 kart I. razreda, in ne več 9, kot preje. Letne karte veljale bodo na daljine do 400 klm. 150 gld. za III., 300 za II. in 450 za I. razred

(Polk Jelačić), ki je zdaj na Reki v posadki, bo v kratkem premeščen v Zader, odkoder pride na Reko polk št. 101.

(O Poljakih v Poznanju) se čujejo samo žalostne stvari. Vzlasti je tožno opazovati, kako zginja posestvo za posestvom tujcem v roke in kako hitro se širi nemštvo že prav tja do ruske meje. Leta 1848 je imelo poljsko velikoposestvo 3,717,837 juter, nemško 2,496,935. Leta 1878 je imelo poljsko že le 2,739,876 juter. Samo leta 1881 je izgubilo 77,578 juter. L. 1889 imelo je poljsko samo 2,520,000 juter. V 15 okrožjih je bilo nemško velikoposestvo nad poljskim. Vendar pa plemstvo še ni poučeno. Pred kratkim so sekvestrirali nekemu grofu posestvo 1000 juter; za malo casa je zapravl posestvo in pol milijona dote, ki mu jo je prinesla žena k hiši. — Razdrobilo se bo skoraj gotovo to posestvo in prišlo v nemške roke. Tudi poljski kmetje padajo in se izgublajo. Cele vasi so se že Nemcem prodale; poljski kmet je na mnogih mestih le še dninar tujcu in v trumah zapušča dom in se seli v Ameriko. Poljska „rešilna banka“ ne more veliko storiti in vspehi njeni so v primeri z nemško „naselbinsko komisijo“ jako ubogi. — Kaj bo? Izrečno narodni nemški temelj — in brezbržno poljsko plemstvo! — Pri nas pa škilijo na levo. Naj le! Prepričani smo, da tudi plemstvo, bilo levo, bilo desno, ne bo rešilo Poljakov, če ne ožive v svojem razumnštvu smisla in srea za — katoliška načela.

(Iz mariborske moške kaznilnice) je v torek odšlo 25 kaznjencev v Svetnovas pri Celovcu, kjer bodo čez zimo delali pri uravnavi Drave.

(Samomer.) V ponedeljek zvečer se je obesil v Metliki umobolni krčmar Anton Muha. Rajnik je bil 62 let star in je pohajal iz Lipnice (okraj Nemški Brod) na Češkem.

(Tržaško podporno in bralno društvo) vabi k veselici z igro, katera se bode vršila v nedeljo dne

23. oktobra 1892 v dvorani „Mally“ (via Torrente št. 16) s sodelovanjem: „Slovansk-ga pevskega društva“ in tamburaškega zbora „Tržaškega Sokola“, kakor tudi društvenih diletantov. — Razpored: 1. V. Knobloch: „Sokolska koračnica“, udara tamburaški zbor. 2. V. Lisinski: „Tam gdje stoji“, poje zbor. 3. Igra v enem dejanju: „Veselo iznenađenje“, izvršujejo društveni diletanti. 4. J. Kral: „Jaz sem Slovan“, poje zbor. 5. V. Šviglin: „Potpourri bolgarskih narodnih pesmi“, udara tamburaški zbor. 6. V. Klaić: „Svracanje“, osmerospjev. 7. Burka v enem dejanju: „Pomota v naznanilih“, izvršujejo društveni diletanti. 8. Nagovor gospodične R. V. 9. Odmor — potem ples. — Začetek ob 7. uri zvečer. — Vstopnina 30 kr. za osebo. — Sedež v prvi vrsti 20, v ostalih 10 kr.

(C. kr. poštna hranilnica) je v minolem mesecu zabeležila v varčevalnem prometu vlog za 1,958,394 gld. 10 kr., izplačal pa za 1,832,820 gld. 88 kr., preostalo je torej v blagajnici 125,573 gld. 22 kr. novovloženega denarja. V čekovnom prometu se je vložilo za 90,489,870 gld. 25 kr., a vrnilo 90,593,670 goldinarjev 43 krajcarje, ta oddelek je vsled tega bogatejši za 103,800 gld. 18 kr. Iz najnovejše okrožnice, ki leži pred nami, povzamemo samo sledeče, naše kraje zadevajoče podatke: Na Štajerskem se je vložilo 38,337krat v obeh prometih skupaj za 3,833,596 gld., na Koroškem 10,885krat za 1,103,200 gld., na Kranjskem 9573krat za 788,765 gld., v Primorju 12,523krat za 1,358,643 gld., v Dalmaciji 3375krat za 333,142 gld. Vrnili so na Štajerskem 6115krat za 1,970,945 gld., na Koroškem 1537krat za 302,408 gld., na Kranjskem 1800krat za 305,064 gld., na Primorskem 3444krat za 1,113,740 gld., v Dalmaciji 437krat za 84,907 gld. od dne 13. januarja 1883, ko je hranilnica začela poslovati, do dne 30. sept. letos se je skupaj 48,542,274krat vložilo za 5,651,943 556 gld. 51 kr., vrnilo pa 13,820,360krat za 5,584,209 653 gld. 73 kr., tako hranilnica brani čistih 67,733,902 gld. 78 kr. Med povračili nabaja se 18,940,985 gld., za kar je urad vložnikom na zahtevanje kupil in odposlal vrednostnih papirjev. V prometu nabaja se 9791 knjig-rentovnic v vrednosti 13,856,700 gld., potem 898,696 vložnih in 20,890 čekovnih knjižic. V neuradnem delu okrožnica objavlja podatke o poštni hranilnici na Ogerskem, Francoskem, Taljanskem, Nizozemskem, Švedskem, Angleškem in po Novem-Južnem-Walesu. Po ravno kar imenovanem Novem-Južnem-Walesu je l. 1889 bilo 83,312 varčevalcev, ki so imeli shranjene glavnice za 1,875,904 L.; na vsakih 13 prebivalcev pride jedna vložna knjižica, a na vsako knjižico spada poprek po 22 L. 10 s. 4 d., varčevalcem izplačane obresti pa so dosegle 63,225 L.

Telegrami.

Praga, 19. oktobra. „Hlas Naroda“ odločno ugovarja, da bi Eim v delegaciji govoril v češkem interesu. Eimovi govorniški laborji bi postali za narod trnjeva krona, ko bi jih hotel deliti z njim.

Budimpešta, 19. oktobra. V ogerski delegaciji je poročevalec Makso Falk se izrekel za trodržavno zvezo. Ravno tako sta tudi skrajni levičar Ugron in sedmograški Saksonec Flucher se izjavila za to zvezo, katere ne more namestiti nobena druga. Delegacija je izrekla zaupnico ministru vnanjih stvari.

Usov, 20. oktobra. Član gospodske zbornice Wehli je umrl.

Sevilla, 20. oktobra. Kralj se bolje počuti.

Atene, 20. oktobra. Rumunski diplomatični poslovodja je ministru vnanjih stvari pismo naznanil, da je odpoklican. Rumunski konzuli ustavili so delovanje. Rumunski državljani so dozdaj še brez varstva. Grška vlada misli to priložnost porabiti, da se vprašanje o pravicah grških podložnikov v Rumuniji uravna po mednarodnem potu.

London, 19. oktobra. Na ladiji „Bokhara“, ki se je potopila, bilo je 200 ljudij, od katerih jih je 170 utonilo.

Buenos Aires, 20. oktobra. V pokrajini Sant Jago del Estera je buknil vstanek. Guverner je vjet. Nekaj je mrtvih.

Umrli so:

16. oktobra. Jožef Verhovc, dimnikarjev sin, 1 mesec, sv. Petra cesta 50, božjast.

17. oktobra. Ana Stražisar, hišnega posestnika vdova, 68 let, Krakovske ulice 1, dysenterie. — Ana Lavrič, kuharica, 66 let, sv. Petra cesta 16, carcinoma.

17. oktobra. Marija Knifc, gostija, 80 let, Pred Škofijo št. 10, ostarelost.

V bolnišnici:

15. oktobra. Janez Rogel, gosač, 52 let, catarrh. intest. acutus.

16. oktobra. Janez Murn, hlapec, 24 let, vitium cordis.

V vojaški bolnišnici:

18. oktobra. Franc Čemažar, korporal, 25 let, davica.

Tuji.

18. oktobra.

Pri **Maliču**: Rodbina pl. Vestenegg, iz Novega Mesta. — Klement, Winter, Reich, trgovci; Reissner, uradnik; Blau, Zwettler z Dunaja. — Jugovic iz Celovca. — Župnek, vladni konceptijent, iz Logatca. — Hočevar iz Ribnice. — Steinleitner s soprogo iz Trsta. — Leskovic iz Leskovca. — Ginro Giovanni iz Vidna. — Schlamberger iz Celja. — Petsche s hčerjo iz Starega Trga. — Polz, stavbeni asistent, iz Linca. — Lederer, potovalec, iz Praga. — Dümpf, potovalec, iz Budejovic.

Pri **Slonu**: Svetič; Egger s soprogo; Horwitz s soprogo in otrokom; Barolin, Weltman, Hausuer, Grillitsch, trgovci; Tscheppe, potovalec, z Dunaja. — Mally iz Tržiča. — Erjavec, dekan, iz Vipave. — Jerše, župnik, iz Doboveca. — Portik iz

Železnikov. — Hitborovsky, potovalec, iz Doba. — Hann, potovalec, iz St. Vida. — Berce, župnik, iz St. Lamberta. — Vitez Böckman iz Gorice. — Sucher, zasebnik, iz Rožne doline. — Mlari, mornarski poročnik s soprogo, iz Pulja. — Searamanga s Sežane. — Morlai, knjigovodja, iz Gradača. — Baron Alborj, veletržec, iz Trsta. — Schelling iz Milana. — Böhm, trgovec, iz Krnova. — Wertheimer, tovarnar, iz Zidanege Mosta.

Pri **avstrijskem caru**: Birsa, trgovec s sadjem, iz Gorice. — Šubie, kontrolor, z rodbino, iz Bolca. — Ivan in Frančišek Perko; Vertačnik iz Dolov. — Perko Viktor iz Trsta. — Ribar, župnik, iz Planine.

Pri **Južnem kolodvoru**: Wassermann nadzornik, iz Trsta. — Lesar iz Sodražice.

Pri **bavarskem dvoru**: Wilfan iz Tržiča.

RIMSKI KATOLIK.

Vsebina V. zvezka:

Naš najnevarnejši nasprotnik. — Mir in sprava, sad I. slov. katoliškega shoda. — Kaj je lepo? — Kaj nas loči? — Padre V. Vanutelli O. P. o veri in verskem življenju ruskega naroda. — Listek. (Spomini s katol. shoda.) — Razuoterosti

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje	V. let	Vreme	Močine na 24 ur
opazovanja	araktometra v mm	sopomena po Celsiusu			
7. u. jut.	734.3	6.4	sl. vzh.	oblačno	5.20
19. u. pop.	734.9	6.0	zm. vzh.		dež
9. u. zveč.	735.6	5.0	zm. syzh.		

Srednja temperatura 10.9°, za 5.1° pod normalom.

Častita šolska vodstva!

Naznanjamo s tem, da je

„SLAVČEK“

zbirka šolskih pesmi

uglasbil Anton Nedved

vsled prodaje prešel v naše založbeno lastništvo.

Ign. pl. Kleinmayr & Fed. Bamberg

Bukvarna, 498 (3-2)

Kongresni trg šte. 2.

Luskina voda in „Esprit-Bérénice“.

Ima svojstev, ki zabranjujejo, da ne izpadejo lasje, ko bi se po vnanje na to vplivalo. To se doseže s tem, da se lasišče čisti, varuje bolezn, zabranjuje napravo luskin, lasem odpravlja toliko in odpravlja kisline, ki nastajajo s potom. — Vsak večer predno se gre spat, pomoči se lasišče s to luskin vodo in zjutraj, ko se je lasišče skrbno izčesalo, udrgne se „Esprit-Bérénice“, ki krepi lasne korenine. — Enkrat na mesec naj se pa lasje in lasišče z mlačno vodo, v kateri je boraks raztopljen, umijejo in potem večkrat s toplo vodo splaknejo. — Raztopi naj 50 gramov boraksa v litru tople vode. — Steklenica luskin vodo 60 kr. Steklenica „Esprit-Bérénice“ 40 kr.

Piccolijeva lekarna „Pri angelju“

v Ljubljani, Dunajsko cesto.

Vnanja naročila se proti povzetju svote točno izvršujejo. (266) 11

Uradne in trgovske
koverte s firmo
priporočila
Katoliška Tiskarna v Ljubljani.

Nova slovenska knjiga!

Psalmi.

Preložil

Ivan Vesel.

Cena: 1 gl 20 kr.

Dobiva se v
KATOLIŠKI BUKVARNI.

Izvrstna naložba kapitala.

4¹/₂% zastavna pisma

gališkega zemljiško-kreditnega društva,

ustanovljenega 1842. l. s cesarskim patentom z dné 1. novembra 1841,

pupilarno varna, davka in pristojbin prosta, torej prosta fatiranja.

Vsprejema jih avstro-ogerska banka.

Ta zastavna pisma izdajajo se na prve hipoteke veleposestva z jamstvom vseh članov.

Mestno in kmetsko posestvo je pri tem izključeno.

Zastavnih pisem kroži za gl. 77.333.715, katera so vknjižena na posestvih v vrednosti 197.136.899 gl., to je 251.6% vrednosti krožujočih zastavnih pisem, tako, da pride na 100 gl. v zastavnih pisemih gl. 251.60 pokritja.

Ta zastavna pisma prodaja po dnevnem kurzu 466 8-3

menjalnica delniške družbe

DUNAJ, Wollzeile št. 30, **MERCUR**, DUNAJ, Mariahilfersr. 74 B.

Prevzetje pekarije.

Usojam si javljati sl. občinstvu, da sem prevzel dobro urejeno in znano

Permetovo pekarijo

v Špitalskih ulicah št. 7,

ter se priporočam sl. občinstvu in gg. gostilničarjem v obila naročila zatrjujoč točno postrežbo z dobrim kruhom in raznim pecivom.

Pekel bodem dvakrat na dan, vsakovrsten svež kruh pa prodajal na vago. — Domači kruh za peko vsprejemljem ob 10. uri dopoldne. — Na željo pošiljam tudi ob poljubni uri vsakomur kruh na dom.

Velespoštovanjem

Jakob Velkoverh, pekovski mojster.

497 (3-2)

Dunajska borza.

Dné 20. oktobra.

Papirna renta 5%, 16% davka	96	gld. 40 kr.
Srebrna renta 5%, 16% davka	96	20
Zlata renta 4%, davka prosta	114	75
Papirna renta 5%, davka prosta	100	25
Akcije avstro-ogerske banke, 600 gld.	981	—
Kreditne akcije, 160 gld.	310	25
London, 10 funtov strl.	119	65
Napoleonond (20 fr.)	9	52
Cesarski cekini	5	69 ¹ / ₂
Nemških mark 100	58	75

Dné 19. oktobra.

Ogerska zlata renta 4%	111	gld. 95 kr.
Ogerska papirna renta 5%	100	40
4% državne srečke l. 1854., 250 gld.	140	—
5% državne srečke l. 1860., 100 gld.	152	—
Državne srečke l. 1864., 100 gld.	196	—
Zastavna pisma avstr. oer. zem. kred. banke 4%	96	25
Zastavna pisma	100	15
Kreditne srečke, 100 gld.	190	50
St. Genois sre-ke, 40 gld.	63	—

Ljubljanske srečke, 20 gld.	22	gld. — kr.
Avstr. radečega križa srečke, 10 gld.	17	—
Rudolfove srečke, 10 gld.	23	—
Salmove srečke, 40 gld.	62	25
Windischgraezove srečke, 20 gld.	58	—
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	151	50
Akcije Ferdinandove sev. želez. 1000 gl. st. v.	2785	50
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	98	25
Papirni rubelj	116	19
Laških lir 100	—	—

MERCUR menjarnična delniška družba na Dunaju,

L. Wollzeile šte. 10. Najkulantnejše se kupujejo in prodajajo v kursnem listu navedeni vrednostni papirji, srečke, valute in devize.

Razna naročila izvrše se najtočneje.

Za naganje kapitalov priporočamo:

4% bolzansko-meranske prioritete.

4¹/₂% gališkega zemljiškega kreditnega društva zastavna pisma.

4% duhovsko-podmokelske (Dux-Bodenbacher) srebrne prioritete.

Brezplačno shranjevanje in oskrbovanje

imovine.

Natančnejša pojasnila dajo se v naši pozvedovalni pisarni ustno in pisмено.